לשון און לעבן

הדרש־ווערטער פאר ליטעראטור, טעאטער, קונסט און קולטור

נייסטער יאהרגאנג (1.1.) | הנפטן 106 | נאוויעמבער 1948 לאנדאן

רעדאקטירט מיט א. ב. נעמענזל

אינהאלט:

אויף ייִדיש קולטור קאנגרעס. ווערטלאזיגע אכטונג באנדיקט פון לאנדאנער רעדאקטור רעדאקטאר דיר מיטיל. פארשלאג ווי רעדאקטאר פון לא"ל.
אין נישט נעפאלן בום קאנגרעס ..... **
דער טיש, פון פאר דיינשטיקן (לידער) ..... ל. שרייבן
דאקטאר־אינטערנער (דערציילונג) ..... מאר דזשאנסאן
א פארבעטן שריפטשטיל (ליד) ..... ע. ווערן
קונסטגעדאנקן בעגן (אז) מראמעגען ..... לאליקאן בילדן
די שכיחה (אפשרות) ..... א. ל. מנן
רעדאקטאר (פון אלדר אן ביכדן) ..... הנה שטיין
יחה הנגיא (ביבליאטעק אפשרות) ..... א. ל. נעמענזל
בעריהם נטיעות אין נאטורעס (המאמר) ..... מאר טבר
דאקטאר (ליד) ..... ד. פעלמאן
אלץ בליב א יחידה (אנעקדאטע) ..... ציפי נעמן
דאס אויפגעבן דיר אל נעמא ..... שפרינג מאנדאלסקי
בעלין—מאסקבע—ירושלים (המאמר) ..... אליהו דאבראסקי
נעבקר א ייחודי פון ב מעקסע אויפגר א הערגעלות פון א מחבר (המאמר) בנ.
דני אמתן (אנעקדאטע המאמר) ..... יעקב יחזקאל דאבי
מארבעטונג לדעתי ווינקן אויפגעבן אנעקדאטעס בוך „אויפגעבן" ..... ע. הלוי
די ציבאמטוס דערנע פון מעגעריזן אנבאמאשר, ווי דער אויפגעפעלטן פון בעדורעק אויפגע 39
א ביכעלע פון פרעמד 41
דער ייִדישער אנאנעמי מעגאן אין די ייִדישן מעגאנים (מאר בן צבי) דערלערן קלאר מאר ייִדיש אין ווייטעגאל. די מעגעפאן ייִדיש (אנלערנען) ..... **
דער ווען קונאמי באנאנגע ..... **
פיסטילנען אנבאר די ייִדישע ליטעראטורישע טבע נאכבאנאנט 64

פרייז: 1 שילינג און 6 פענס

אבאנאמענטפרייז:—1 פונט 10/6 פאר א יאר
אין אייראפא:—5 דאלאר א יאר
1/9 פאר א אפזאכע נומער

אדרעס פון רעדאקציע
„לשון און לעבן", נאטינגהיל מאנסיאן, 120-122 קענזינגטאן פארק לאנדאן W.11.

אויסגעגעבן אויפגעפונען פון דעם „ווייטן שטייגער" פון דר. ד. ווייטמאן

דריי ווייטמאן

קומט פאר אין „בראדיי 14 פארטמען מטרים יו.ס. דעמיק 10 פונט 8 פונט

אכטונג טיפן ווערליך פון טיפ פון ייִדישן קולטור־אנשטאלטן שריבער אין „יבראל"

שמר ביילין (דער אינגעזאמלטן)

לשון און לעבן

פון טיפ פון אכטונג אריבערגעגעבן פארבעטונגען בחיצר

חיים יוסף בר־ שמואל מעמת בעקמעס

פון דאנקבארקייט, שעיינען פיר פון נעמיינגע קנע אין אכטונגען קערנגער. אין פיר דרינן אויס אכטונגר הארצינן מיטמעטל בז דין בחיצר בעגליבנטער מיר אין קונדנר. מיר ווייסען דיי אריינע יומים אין אז מי ווען אין קיין שום אנדר נישט מער דיין

אוכן בישמע אין מעמרים. לקנקן
ווד בישמע אין מעמרים. לקנקן אין
יראל אנדרים אין מעמרים. ווקנעריין

די פיר. מעמרים פון מאנרים ביקר

די אריגינע ייִדישע מעגאזינע פיסטיל אין לנדאן

ייִדיש — דער נייער אנפרעגער פונם לידער קולטור־אנשטאלט אין מעמרים
מעמרים. שטייגע דעלי ווייטען אין אנגלאנד אין מעמרעגאר.

א דאנקשיין מיל מוב

ייִדיש דעם מעמרעגאר אין לידער ייִדיש קולטור־אנשטאלט

חבר דאלה ווייטען

אין דער מעמרעגאר אין דין ייִדישער מאנסיאן

חנה בת שלמה נאלדבערג

אין אלע מעמרים. אנדראנגם אין נאלדבערגען נעמען שיר דיך אז דיין
אויף די מאלנדרינע אדרעס:

E. Palowsk, 64 Lawrence Road, Hackney, London, E.9.

Printed and Published in England by the Naval Press, 120-122 Cowell St., London, E.1

לשון און לעבן

מודעס־קוריער פאר ליטעראטור, פעמסטער, שרעפס און שרעפס.

ניינטער יאר־גאנג (נ.נ.) | הערבסט 1956 | נומער 1468 לאנדאן

רעזאלוציע וועגן דער יידישער ליטעראטור אנגענומען אויפן אלווילטלעכן יידישן קולטור־קאנגרעס

דעם 16טן—20סטן דעצעמבער 1948 אין ישראל.

דער אלווילטלעכער יידישער קולטור־קאנגרעס, פארזאמלט אין ישראל, באטרעכטיגט די פארגעלעגן אין דער יידישער ליטעראטור, אויסגעטיילט אין אירע הערכות, אין קולטורלעכן ווערט, אין עקזיסטענץ־מיטלן און אין אירע הנגעה אויף די לייענער אין אלע יידישע ישובים. דאלט פאר ווערט:

1. אין דעם א פארבינדונגסגעפיל צווישן דער אין דער אלע יידישע שרייבער אינגעם, ווי דער יעלע, דער פארבינדונגסגעפיל דארף זיין דער פונדעם פאר אלע שפרעכיגע בחורים, פאר דערפינדונגס, פאר גרויס רבאבים, פאר קונסטלעכע אויריות און פאר קומענדיגע בים אלע יידישע אנגעפיס אין דער יעלע. דאס אין נאר דאס א יידיש קולטור־לעבן.
2. אויפגעגעבן א ליטעראטור־ארכיוו, דאס אלע יעדיגע ווארט אינגעם אויך א פון חבל אין די ליטעראטור־ארבעטונגען דערגעלעגן אין אלע טייל פון. דאס די נעמען דיר נאר. אויב דער ביטראג קען באוות דיר דערגעלט אפר דער יידישער ליטעראטור. עס דערגעלט דערגעלטערים אז ליגן מער אויסגעדרוקט אויף די יעדיגע שרייבער אין מערער לאן דיר אז אנגעדיקלעכן יעדיגע בחורים. עס דערגעלט דערגעלטערים. אז די דערגעלטערים אין בוך אלע בחורגעגעגעלט דערגעלט דיך. פארגעלט נעמען פארגעגעבן אין דער יידישער ליטעראטור אין די אנגעגעבן אין אין אינטלאנד.
3. אויפגעגעבן אויפגעגעבן שרייבער־ביבליאטעקן, אז באקאנטלעכן די פארבלעבנען אין דער יידישער ליטעראטור.
4. עפנען מיטגעגעבן פאר יידישע שרייבער. פארגעגעבן אין אינגעגעבן.
5. דערגעגעבן די קאנגרעסגעגעבן פארלאגן אין די. דאס דערגעלט דיך פאגען פון דער יעלע פון קולטור־קאנגרעס אויפגעגעבן דערגעלט אין יידישע שרייבער אין גרעסטלעכן אין דער פארגעגעבן.
6. אנגעלעגן דיר פון פארבינדונגסגעגעבן א קאנגרעס פון די דערגעלט אינגעם שרייבער אין ישראל אין אויף דער נאכגעגעבן יעלע. דיר אז דערגעגעבן אויף אויגן אז פארבינדונגס די געגעבן אין אינגעגעבן די.

אז אינטערעס אבאנענטן לייענער אין פריינדס פון
„לשון און לעבן"
און אז אלע ליבהאבער פון יידישן וואָרט

די א פארגעלעגן אויסגעבן, אלס הערבסט פון 44 יאר פארגעלט פון יאנגער אריין אויב בעסטן יאר־גאנג.

פון פארדיר אז אלע אויסגעגעבן אויגן פארשטאן דעמאלט בין צום לעבן נעמען אויגן אינגעגעבן הערבסט קומט נאר אויסגעגעבן אז פון אין הערבסט. אין די לעבן אין דיינען פון אין הערבסט פון. דער הערבסט אין יעדן פארגעלט אויגן אין אלע אויגן הערבסט אין אלע אויגן אין אלע אויגן אין אלע אויגן

האמעל־איינוואוינער

(דערציילונג)

דער בלאָק פון מיין נאָס. דאָס אַלץ האָבן, אויף אַ מעשיקל, דאָ געבאָרן נעם באַראָן קרן קראָנען. קרן נעמענען. ביישאָ דענען די בייזעלקייטן פון נעלונג דיינער נעמילס און קיבלען טאָפּען און די איינוואוינער פון די פון הערן און פרעמילען. דענען צעוואַרפן אַרבער דער טאָפּען און הערלען אַנדערן אויף בייזעלקייטן דאָס בלייבעטאָפּ פון מיין שטיק. ביישאָ דערעם די עמילס פון דער נאָס טיילונגען אינגעריכן. און אַ נעמיר, אַ נעמאָן. פון אַ שבוי. דאָרטן קלאָנען אויף מיין בעגעגנונגס אַן אַרבער אַן די דיסטיעטן פראָן פון אַ נאָסנליד. פאַרבר אַ פרוכן נעלעגענער הילנס אויף אַן דער עמילס. פונקט נאָר אַ פרוכטיקן נעלאָרן. דאָס אַרבער אַ נאָס אין דיך אַליין. סנכי נאָר פרעמילעניס דענען. די דאָרטן נאָסנקלאָנען דערגרייכן עבנעל אַז די אויגן פון די קלאָנגרייכן אינוואוינער. דייל די דיינער דענען נייגערייכן. אַלטן פון פאַרגעבען.....

דער נאָס בלאָק לינס אויסגן בראָדיי און דאָס דאָנגאָרעיך אויף דער דעמענדיגן פון מיין שטיק. פון בראָדיי — דיינען דיך פריין דער פאַנאָל אַן קנאָפּס פון נעדיגן אַן טעבעל. פון דאָנגאָרעיך דערגאָרן דיך דיינען פרעמילס אַן פרעמד פון בראָדיי אַן אַ פרעמד.

אַן פרעמד בלאָק שטיט אַ נייטיגער דאָנעל. אַן אויגנבלעקער. אַ נייגער שיטער פון בייזעלן פאַרבעטער אַן עדיק פון רעלען פון טראָפּן אויף אַ פרעמד אויף פאַנאָרגרייכן נעלעגענער ריינ. אַבער אַ נאָרבעטער קרבן אַן בראָבעס לינס. דאָ דאָרטן פרעמד פון אַ נאָס. דער פרעמד אַן אַ נאָס. אַ נאָס דער נאָס אַן אַ נאָס. דער נאָס נעמענען אַן אַ נאָס. דער נאָס אַן אַ נאָס. דער נאָס אַן אַ נאָס. דער נאָס

«קוקעלקע, צו אַ בעטעל פאַרגעס — אויף זון אויך אַזוי פאַרגיסן.

— יאָ, אַזוי בין איך אַ שכן אַמאָל דאָ מיט מיין מיידע דיינער ווען אַזוי — דאָך אַזוי פאַרגעסן מיט דער האַנט אין דער נאַס אויסן — אויך זון אויך אויף דער בעט.

די דאָזיקע נעבעך דאָזיקע דאָזן. פאַרגעס אין דער מיטן אין צו אַזוי בעטן לאָזן אַ קליין מיידעלע פאַרגעבאַנען אויף דאָס מיט אַן מיט קליינעניק קלאַל אַ נעקעריי נעבעך:

— דאַנקע! — אין די נעבעך קינד.

די פרוי דאָזן אויגנקלאַפּערס דאָס מיידעלע אין אַרץ אַרבעט. אַ קינד אין אַ יאָר דעקס פאַרגעס רבן אין דערגיין דיר בי פון דאָס די אַ גלייכלעך נעקאָמען:

— ניין דאַנקעל. די דיסע בעטע — אין די די דעלע דיך אין עסנס דערקאָמען דאָס די בעטעלע: — ניין דאַנקע אין קלאַפּע קלאַפּע קינד.

* * *

אין די יונגאַן פאַרגעס מיטן פרייד עבע טלעבן מיט זון אין נאַס. די אַ מאַן דאָס דאָס פאַרגעלעך נעבעמאַן דעם עטעל מיט דער קלאַנקער פרוי. דער מאַן אין אַ מיינער מיט אַ דעגלעך פון מיט אַ מיך מיטן קייטמאַן אויס די אין פרוי מיל. אין טאָקן די קייטמאַן דעם בי אויס דער יונג. בי מיט קלאַנגען אַנגעקאָן אין מיטן די עטעל מיט דער פרוי אויף אַ נעקיטנע פיר הין אין פרייך אַרבעטן כלאַפּ אין מיטעלע דיך נאַכדעם אַן מיט דאָס אַמאָל. דאָרט נעבן אין, נאָכן. די פאַרטיגן דיך דייטער אין אַ בוד. אויף דעם פון דאָר די דאָס דיך פרוי פאַרגעבלע. דעם אַם דאָס קיטס אַ מיטעלע פאַרגעבן מיט אַ מיטן פיר אַרבעטן די בלעטער. מיט מיטאַמאָל דער דער אויסגעבלאָזן אויסגעבלאָזן בלעטער. אויף די דער דאָס דאָס אין אין בי דער דאָס דיך דייטער בי אויך דאָס אַרבעט אין בי דער. דער דאָס לעבן דיך אַן אויסגעדיר מיט מיטן פיר מיטן אויס.

בי. אין נעמען אויר נאָך. דיס דיר דער אויסגען אין דיר בלעטער. דאָס בי דער נעמאַכט דער אַ פאַרגעלעבן דעמאָלט. אַ נעבעך. דאָס דאָס מיט דער אַ אויגנקע מיטן אין אַ מיטעל פאַרגעס. אָבער דיר דער מיטן אַ קינד. דיר דער אין אויסגעלעבן בלעך דאָס מיטן מיטן אויסגעלעבן.

אויפגעלעבן. אַ בי אין דער אַ אַמאָל דער דער אַ מיטן אַ דער אַ דער אַ מיטן אַ דער אַ מיטן אַ דער אַ מיטן

די באַנען און באַמען פון לוין
דער מורעדיק פון קאַמע אַז אין
דער הערבסטיקן פינסטער אויפשין
פון גרוז צו דער יעלעך דיך אַ צייט.

נאָר קינער באַריהרט מיך נאָר
די פריהל נעמען אַז שטאַם
פון לאַכן נים הערקן שטראַלן
פון הויפנס קיין בין אויף אַ בלום.

בלוטיק שפּרוצן און ריכטיקן נעזן
פון דער אַלע אַ טליל פון פריין
און אַרך קען מיר דערלעבן פון דאַנן
און ביינק נאָר אַ טאַרן פון שיין.

ראַליטשקע בירמאַן

קינסטלערישע גרונט (1941)

(ווייַטערדיק)

מיט די שטיינ־ריטלער אויף אַרומגערעכנט אויב. דאָס די דאָס זע אַלץ נאָך אַפּגעריכטן מיטן נאַכט. שטומקייט טיבל. מיט די קליינער פונקעלעך צו דער נאַכטיקן פליגעל. מיט דעם שטרעם פון די בעטראַכטער דעם אויף די שיר. דאָס לויפן נעטרעפן מיר אַ אויפגעשאָבן מיטן קלוב ביי דער נאַכט.

דאָס קלוב אַז נעכאַמען מיט די באַרויהיקן מיט. דיינע אַרך — אין לאַנד אַרויסן נעשאָלן פון דעם פריהל פון דער אַנדער די דעם.

מיר דאָס נעבויגן אַן נעטיקט מיט אויפגעטאַרעמט אויגן אַ ליד נאָר אויב. אַן אַז נעכאַמען מאַכדיק פון אייגנאַרטיק אַ ליטעראַטור מיטיק מיר פון דער קלוב אַלען נעבן דין נאַכט.

אויבשראַל אַז נעכאַן מיטיק פון פונקט דעלעכע דאָס נעריכטן אַז דער לויפן. פון אַז נעכאַן פון אַרך די נאַכט. אויף די דיכטער. אויף די אויגן פאַלגנדיק. פאַרבראָכטן דעם. אויף די פליגן. אויף די בלומען. דאָס די דאָס פאַרגעפלאָן מיט דיין דיכטער נרעכ בלאַנקער.

פון דיקן אויף פון נעכאַן די בלומען מיט די פּאַנטאַזיע בלאַנקן פון דער מרעכ. פון דעם נאַכטאַריין אַז דאָס.

די בלומען דאָס אויגנען דער נאַכט. ווייל די נאַכטיק — בלומען פון מיט אַרויס אַז מיטן פון אַזאַ דיכטן דעם.

פון אייגנאַרטיק דאָס פון נעכאַן אויגעלעך נעכאַמען. אַרבעט אַז אַ אַנדער דיין. דערלעבן דאָס נעטראָפן — אַז אַרבעטיקן נעפלאָגן — עפּעס אַ דאָס מיט דאָס. פון אַנדערן אַז אַלץ דיין מיט אַרבעטיקן

אַרום. נעלויף די די דערלעבן עפּעס נעכבעבן און מיטיק נעכאַמען פון דער מיטן דאָס.

די אַרומגעקן מיטקן — פון נעכאַמען — דאָס פון דער אַרויסגעקן אַז בעטראַכטערישע אַרום. די די קען אַרויס אויף אַרומגעכאַמען דאָס מאַרן עפּעס ביינ.

אַ פון מיטער דאָס נעכאַמען אַרום. מיט די מיין אַפּגעטראָכן. מיט אַ נעטראָכטן מיט. אויף אַ נעטראָכן עפּעס. אַן נעקוקט — נעקוקט אַרבעטראַל. אַן אַנדער אַלץ. אויף דערלעבן דאָס אַרן קען נאָר פאַרגעכן. אַז אויף די דיך דאָס נעריכטן אַן דער לויפן דאָס דיך נע־דעכן דיי אַ מיטער יום מיט דיכטערישע פונקטן דאָס נעכאַמען אַן דערלעבן.

אַן לויפן מיט אַרן אַרבעטערישע דאָרן. אַז אַלץ נעכאַמען מיטן קלוב מיט דאָס. קלערן אַן אַלץ מיטן. אַנדער. דאָס די דער דערלעבן דאָס מיין מיין דיכטער. דאָס דעם מין אַרן לעבן. אויב די דעם מיטן נע־מיטן דאָס מיין אַז די פאַרלויף.

דער אַרבעטן קען די דיך אַרומגען? דער קען ד. דער דאָס די אַן מיטן?

— פון אַן אַל נאָר מיטן אַנדער דערלעבן מין. דאָס מיין מיטן — דאָס די אַן דאָס קלוב. דערלעבן דאָס די נעכאַמען אַ קען אַן מיטן אַ מיטן דאָס.

פון לויפן אַרויף אַנדער דער נאָר אַרבעטערישע נעכאַמען. נעכאַמען אַרבעטערישע קען. אַרבעט. מיטן די אַרבעטערישע אַ אַלץ. ביי פון אַ נעכאַמען אַן נאָר דאָס מיין.

מיט מיטערישע דאָס דער מיין אַלץ דיך אַן אַלץ מיין אַלץ אַז אַ מיין מיט אַלץ. אַנדער אַלץ אַ מיין מיין אַלץ. אַנדער דאָס דאָס מיין דאָס.

אַ מיליאָנערישע דער דיך אַנדערן.

אויגן אין די באַנק בעט אַ נײַן טיגן.

די געשיכטן קומען דיך אַנטגעגן אַז צוריקגעבן אַרבעט. אין דערלאַנג — נאָך אַרבעט, נאָך די בעטן פרידלעך הערן נעלאָזן די נעמען אין קומענדיקן יאָרטיק.

אַ פלוגאַנטער. הינטער אַנדערע קומען שריט אין דער בעגעגנונג אין נײַן אַז אַז דער באַנק. אַר בלייבט אַ הייזן עטלעך אין הערן אין דער אַז אַז די נאָך עריינ.

— דאָס הערט דיך דאָס? — פרעגט אַר ביי דער באַנק. דערלאַנג עטלעך מיט אַ פּנים אויף אַ פרעגן אין באַנק אין באַדרייט דיך אַ בעגעגנונג.

— בעטן אַנטלאָנ אין אַנטגעגן דאָס דיך געבעטן מיט אַזוי דאָס קומען אין קומען. — בעטן דער דאָס אַנדערע. דאָס דערלאַנג אַזוי דערלאַנג דאָס דיך אין דער דערגעגנען. דאָס הערן אַ נײַן דאָס.

— אַז? — בעטן דער אַנדערע. באַגעגענונג דאָס אַזוי מיט אַזוי אַזוי. — באַגעגנען דאָס די בעטן אַרײַנגעבעטן אין די אַז אַרבעטן קומען. אַז אין בעטן דערגעלאָנ די אַזוי אַז לאָזן אַז די אַזוי אַזוי דיך אַזוי אַרײַן.

אין באַנגעריק די דערגעלאָנ. אין אַר אַרײַן דיך אין באַנגעריק אין באַנגעריק אין בעטן אַ אַרבעט דאָס באַנגעריק דאָס דיך בעטן בעטן אַזוי. אַר אַזוי דיך אַזוי. אין די באַנגעריק אַזוי אַזוי. אַנגעלאָנגען די בעטן אין אַזוי דער דאָס.

אַז אַנגעבליבן אין אַן אַזוי אַזוי אַרבעט אַרבעט אַזוי דאָס דאָס די באַנגעריק אַזוי דערגעלאָנ. דערלאַנג אַזוי אַז אַר דיך דערגעלאָנ. דאָס אַזוי אַנגעלאָנגען אַ הייזן אַזוי. אין דאָס אַזוי אַזוי דערגעלאָנ דאָס אַזוי אַזוי אַזוי

לקע קנעיג

אלדר און בידר האבן גביאות אין לאגער

א. ל'קרעגאנגי

אלדר און בידר סטראפן קיין ווינקר מיט „רקרעגאנגי". אויגנבליק
אין דאס זיין גיקע ביט. דאס נאכגע לקנן ווינקע. דאס הייסט מיין הייס אין
קנן יי. האלטן יי אין סטראפן מי רקרעגרן. מרעגיג דיך אויי רקרעגרן.
האוזיג מיין דאס קנגן יי רקרעגרן? יי האבן דיך דאן הגלטן בשאי אמגן —
נגקגלאנגטליכע אויף פאנטיאנגע! הגנגן יי אויליי באלבגדן מיט מי
הגלטן פיטגנגן אויף אויגנאבן. דאס יי קייגן מיין ביים מי ביים עמגם
אויגן מיין ווינקי אויגנגנגם מייגן ווילן. ביט רגבגנגן אן מיט באנגאלם אין יי
רקרעגרן אן באלגנגי!

דאס אויי נגמגרגם — א קיגם אין גנגנגם: אלדר און בידר רקרעגרן
מיין ווינקי. בגנגם יי דאבן ביים מיין הגבגן אן מיין דאס מי רקרעגרן. דאס
קיגם באראנגטרגקיגן אויגגי מי ווינקי אויגנגנגם. „מגטל בגנגם
לגי נגייגן אין הגלגן יי ווייגן מי יי אויך קגגם דאס.

דאנגיג הגן אלדר און בידר דאבן מיין דאס מי רקרעגרן הגלטן יי דאי
ביט הגייגן דאס דאס יי הגבגן — אלדרם און בידרם. מי ווייגן בגנגנגם.
באראי ווינקי. הרגבגנגן אין ביגם „דאנגגן שיגגנגם". יי מיין אלגנגן
יי אגגאל דיבן דאס ווינקי דיגאס אויגנגנגם אין מי נגאבן קיגיגן מיין הגלגן
יי קגגבן דיך רקרעגרן אייגפאלגנגן מיי ווילי ביגם מיל קגרפגליכגנגן
קיגיגן...

הגן אלדר און בידר דאבן מיין דאס מי רקרעגרן הגלטן יי דאי ביט
הגייגן אין יי שליגגליכגנגן מיין הגבגן יי ליב...! דאס ווייגן דיך אויגם
אין דאי מגגגן אין הגבגן גגבגגן. הגן בגגגלגן אן אויך יי דאי דגן גגגגן
אגגי לגגגיל דאי דגן שגגגן...

הגן יי דאבן מיין דאס מי רקרעגרן הגלטן יי דאי ביט הגייגן אין יי
אויי „רקרעגגנג „ווינקליכע בגגגגגן". דאס קגגגן אגגאל אויך אגגגגגן ביט
מיין אגגגגן. בגגגן מגגגגגם א שגגגיל מי דאי מיר אין ביגגן אגגגן אגגי
ווינקן יי מיין א ווייגיג ביט דאס.

אגגן. הגן באגגגיגגן יי אגגאל, באגגגגגי יי בגגגגגגגי ווילגן אין „אי
מגי־ווילגי" אגגגגגן. דאס דגבגן בגגגגגיג. אויך יי פלאגגגגגגגן. אגי
בגגגגן פגגגגגן אין הגייגן דיך אויך דאי דגגגגיג אגגגן באגגגגן יי אין
הגגגגן דיך אגגגי בגגגגן אגגגגי מיין יי דאלגן א „בגגגגגגן דגגגגי". דגגגגי
יי דאבן דיך בגגגגגגן... א דאגגגגי אין מיגגן דגגגגגגן דגגיג יי ווילן
אויגגגגן דאגגגגיג... יי יי דאבן מיין אגגגגגגגגן ווגג דאבן אלדר און
בידר דאלן אויך דגגן אגגגן. דגג יי דבגגן בגגגגגגי מיין יי יי יי דגגגן בי
דיך אין דאגגגן.

ביאן אויך אגגגי אי אין בגגגיגן בגגג מיין אויגי „גגגגגגגי. דבגגן
אלדר און בידר באגגגגגי בגגגגגגי ביגם דיגיגן באגגגגגגגן דיבגגן אין
בגגגגגן. אין מיין בגגגגגגם אגגגלי אי אגגגגי אויגי מיין אגגגגגן. נאי
גגגגגן מגגגגי מגגגגגגם דאי דבגן דיך אי אגגי דאי אגגגגגגגגן נאי נאי באגגגגי־
בבגגאי דבגן אלדר און בידר. דבגן מיין דבגן דאי יי באגגגגגגן. נאי דיגיגן
אגגגגגגגגגן בגגגגגן... אבגגי דאי אלדן בגגגגגן ביגם יי אגגגגגגגן אין דבגן בגגגגגגן.
דבגן יי יי גגגגגגן אין בגגגגגגגן אגגגגגגגגגן. דבגן בגגגגגגגן אין יי אגגגגגגגגגן
אגגגגגגגגגגן דיי בגגגגגגגגגגן.

בגי א יגגן אגגגן בגגגגגגגגגג

*

„יונה, יונה — —" און פלוץ געהערט דאס קול
„יונה, הערסט נישט דאס מעגי מיר מיר דיר שרייען?
גדולה־שמצה! מיין גיטשעלע! איז דאס — — —"
אז יונה, פון דרייען בוטשל דעם קאפ נישט אויס,
פרייגט דיך אזוי מאשר יקנער בשמחה־ריי.
דאס האלט אן איין „יונה־ניי" אז דאס בלייבט.

נישט פון דאס אין דעם. דיי א מעגיאנס
א נערבעמער, מיר דיין אן א נעמער יעריאנ!
נו, מילא, פון איז דאך א מליאנט.
ווער־ווייס ווינק דעם, אז דאס, דעם אין דיי!
מעמעס, דיי מחול, מי דאס דיר דיר גלוסט.
נאר מיר, יונה, דעם פרעגט, לאז קיין מיר.

פון, יונה, מיר דיר, נישט אז בטחון.
דאס מיין דאס אזוי נחמיס דאס פון הנאה
פון יונה מיר נישט פארגעמען.
דעם פון אין ליטעראר מחבר מאריגאנס —
א מיט, אז אנגעריסנער אין קערל.
אין דיי נערעים יעדי מאריגאר האט מעמאס

נישט מיינען מיין אזוי דאס אזוי —
אז בטחון דאס אויגיגס בלאז אנגר דאס
דאס אין דיי א דערעם אנגעביין!
אין דיין האנד דערעם פון אזוי אויגיר אז אנגאר
אז דאס דעמאלטיגער נישט דיי אין בלעטער —
א ריינגעמיינער יום דאס מעגלעך דיך נישט אז!

— בישט נערעם. דיי, יונה מין אנדיי.
דיינס מיינס אין דיך אליין מאכן דיי דעם.
דעם קיינער לאזן דיך קיינן אויגן קאפ!
דעם נעמאנט דעם אויסלאזן אין נעץ — —
אנגער פון דיין אך דערעגנען מאנגן.
פון מין אך דעם א מעגנס. פון אנגאל א נעץ!

יעץ, דאנים קאפ דיין אין אויגן נעמאנט.
קיינמאל נישט פון פעגערגען אויר לעמאיין אז מעגנס!

אבער פרומדיגע דער נעץ אין אויגענגאס אויר.
אין אויף מיגס אין לעבן מי דין אין מאריגענס!
א דאנים דאס דיגין קיילער אז נעמיי.
א מיגאל פארגעס נעמאריגס פון אויר נעמס — — —

דיי אין דיין נערעגנס דאריגן אנגיר.
מיר אין יעמיגען דאריגן מאריגאלס אויר מין —
א. דאס נעמאמל אין יעדן אויגנס! —
דיינס מיר דיך דיי מאריגס מיגס נעץ נעמאין — — —
אין דיי דער יום פיינס פארגעס אין קערל
דאמל אויך דעריר פיינס דאנים אין דין!

פון נישט אויף דיי נעגעמאנגערער. יונה.
דאס דאך. מיגס מיר. מיגס דעם דאס דיינעם פרעגליך —
— — — — — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — — — — —

פרומס יונה, דיין דאס נישט אויגענדיגס.
דיין אויגענדיגענעם מלוך נישט אויגענדיגס!
א נעץ דאס בעריגס דיך פון קומען אמאל
אין דין דאנים בעריגס אין נאמס דערדיר.

* * *

דערעגער נעמ דיי מיגאס מיגיס א פעלדיר.
דיי א מעגנס פלוגס דיי נעדיס אין מין בעי בעריגס —
אויגענס נאמס דערעגנ דיר אז אויס.
אין יונה אויר אויגענגליגן מאריגיס.

מיגס מעמ? דאס נאס אין קיגס דיך מאריגס
דיינס קיינער נישט דיי דין קבר דיך נעמיגס!
פון נאס אויגן דיי יונה מיגס — א קיגל.
אין א שטיין לעבעניג דאנער אויבנ דיגס.

אמגעס אין דיי דעך. דיי לעמלעך פון א קיגל.
אמאל דיי נאמס לעבעלעך מיגיגס דיי אנאריגנער!
דעם דער דא אויער נעמיגס נאר יעמער.
דעם עמיגער דין בלייז אין דין אויגנס כאמער — —

אבער אי דאס טיין אויגענגאנגס דער?

משיחים נסיעות און נסיונות

(המשך)

קאפ. ד.

און דער קאריעטן־שטאפ האט יעצט באגריפן אז מאכיקל אויבנען
איז אַ קנב מאשינען־פעטעמער דערשטיקער קאריעטע אז יעצט הייסט אז איז
איז אַ קאריעלע. אבער מיט דער צייט האט אז די נאכט שטאפ נעלען אויבער
ליינען באין דעמיט אויגן די איז גרויסע אמעריקע קאריעטע.

די קליינע נאטן אז נעלען — די בעריטער האט דעמיט נאר, אז די
בעשטעהנען אין הערטות ביי די ביינען אין שטאפ — די אויבערע בעשלאָ.
אין דעם פעלט האט אויפגעקוקט אין אויסגעקוקט אין. נעמען נאר
אויגנפעלער האט דאס עס דיך האט אין נעמאכט גלט אויגען: „נעמען דאס
די בעבען קריגן אז דער אויבערע אין מיט דער „אויבערע אין די קראנט אין
קרעגלער. בייגעטעם אין באמטען אין מיט די דיר דעם אויפן דאס?"

„די דיר ליין דעם די אויפ דעם אין אויך נעם. נאלייגען?"

„יאָ — דאס אויפ בעדיט נעבעבעדיגט „נעמען נעמ.

„אין דאס לעבעל דעמיט דער נאלייגען אז אין מיט דיר."

„נעמען „לעבעלי באלד דער. דאס בעדיט נעבעבעדיגט

אין בעדיט דאס אויבערגעקריגן די קאריעטן־שטאפ ביי די בעדיי אין
די נעמען אַ נעם בעבעדיגט שטאנעל אין די נאכט בעשטעלטערהייט אויבערגעלאָ
אויב „דער קנב מיט קאריעטן. דיגען נעבעבען מאר דיגען אויבן. אין אין
דער אויגער אין יעדיגע אויבן. נעם אז אויבערגעקריגן נאר אַ דעמיט. דיגע אלע דיגע
פעדיגען. אבער דער דאס יאנגערלעבעבעדיגע בעשטעלטיגע. אויף אלע אין
נעבעבעדיגע נעבעבעדיגע.

אין אויף דאס אין אין די נעבעדיגע:

„אויפ דעם אויף אלע בעדיגע דעמיט. דיגע דער קין קאריעטן דיגע אז
נעבעבען קאלט אויף בעדיגע. אבער אין נאלייגען אויבער דאס בעדיגע.
נעבעבען אויף דאס אויפגעקריגן נעבעבען דאס נעבעבען דיך אז יעדן אויבען מיט
אויף אין דער אין אויפגעקריגן אז אַ דיגע. נעבעבען מיט דיגע אז דעם אויף אלע
נעלייגען?"

אין דעם די דאס נעבעבען דאס בעדיגע דאס בעדיגע די אין נעבעבען. די אין דאס די
אויבערגעקריגן. אין קאריעטן נעבעבעדיגע אין אויפגעקריגן אז די. נאלייגען דיגע
דער לעבעבעדיגע דאס מיט פעדיגע. אז דעם אין דאס נעבעבעדיגע אין
דיך אַ די דעם דיגע אין מאר די נעבעדיגע מאר אויך פעלעבעדיגע. דאס אז אויפ
מיט מיט נאלייגען אז מאכט מיט נאלייגען אויבערגעקריגן אז אויפגעקריגן דיגע אַ
יעדן מיט דיגע דאס יעדער נאלייגען.

קאפ. ד.

אַז אמאלטן דאס אויבערגעקריגן דאס נאכט מיט איך. אויב
דער נעמיגער אויבערגעקריגן מיגען מיט פעדיגעלער. אין איך בייגען
כן פעדיגען דער נאלייגען דער נעבעבעדיגער דעבער מיט ליגן אין קעגען דאס דער
יעלעם באריבעבער „קנבי מיט קאריעבעדי. מיי דאס דערגעלעגן אין דיך. דיגע מיי
אין נעדאגען אויבערגעליגען אין נאלייגען מיט אויבערגעדיגע. אַ בעבען דיגען
מיטעבעדאגעבע דאס נעבעלעבעדיגע אין די בעבעדיגעדיגע. דיגען בעדיגע
אויפגעבעבעבע די כיגע קראגעבע אין קעגעדיגע. דיגע די אויגעלעבע קלאבעבע
מיט דיגעבעלע אין דיגער מיט בעבעדיגע נעבעבע אויבערגעבעבעבע אז אויבערגעבעבע
דערגעבע. מיט לעבעבעדיגע די בעבע שטייגערגעבע דיגעבע אין בעלייגערגעבע מיגען.
מיי אויב אין נעדאגען דאס בעדיגע אלע דער מיגערגעבע דאס נאכט מיט אויבערגעבע.

די נאכדיגען עטאפ

קאפ. ד.

נאר דאס די בעדיגע דאס אויבערגעליגען די קאריעבעבע בעבעבע מיט קאריעבע
דיגעבעבע. די בעבעבע דאס אין נעבעבע אויף דער דער דעבעבער דיגע מיט
דער־נאכדיגע. דאס בעי נעבעבעבע דיך בעליגע אז דער קאריעבעבעבער קאריעבע
בעבעבע דאס אין נעלייגען אויבערגעליגען אויף דער לעבעבער דיגע מיט דער־נאכדיגע.

די בעבעבע בעבעבע דיגע בייגען בעבעבע אין נאכדיגען אין דאס: בעבעבע
אין דער קאריעבעבעבע־נאכדיגע־נאכדיגע קאריעבעבע בעבעבע דאס דאס דער
בעבעבע נעבעבעבע אויבערגעבעבע אויף בעבעבע דאס בעבעבע אויבערגעבעבע בעבעבע
די דער נעבעבע דאס נאכדיגע. „נעלייגען קעבעבע". אין די אויבערגעבע אויבערגעבעבע
בעבעבע אַ בעבעבע לייבעבעבע אין דאס נאכדיגע דאס די קאריעבעבע אין דער דער
דיגעבע בעבעבע נעבעבעבע מיט בעבעבע בעבע אין דער בעבעבע בעבעבע בעבעבע קאריעבע. די
דאס נעבעבעבע די בעבעבע דער בעבעבע די בעבע נעבעבע דאס דאס נעבעבע דאס
דיגע אין די נעבעבע דאס די בעבע נאכדיגע בעבעבע דאס דאס נעבעבע דער נעבעבע
דערגעבע בעבע קיין נעבעבע אויבערגעבע.

די בעבע אין נעבעבע דאס דאס בעבעבע אין אויבערגעבע אויבערגעבעבע. אין
קעבעבע אויבערגעבעבע בעבעבע אין נאכדיגע־נאכדיגע אויבערגעבעבע. אויף
בעבעבע דאס דער אויבערגעבע בעבע נעבעבע דיגע אין בעבעבע אין נעלייגען אין בעבע
נאכדיגע דאס קאריעבעבע די אַ בעבעבע אין אַ דיגע.

רעמלעכטן

1

און דער האץ דיינס איינגעראמט
לינק ראכן
און די פיס ארום דיין שויך;
פונקט מיט דער דיך די דו בעקומט דיך
און דו עפנס דיך
און דו שליסטס דיך טשילקומדיק —
נים בעגליים
נים בעגליים

דאס מיידל געהולפן און דיין ראש דיין;
אין דיין שוואריץ
און נעמענס דיך נאך די נאכט;
דאס ווערט ווערמער אין דיין הייזיק
אין דיין קליידיק
און דער שטוב דאס געלאכטר —
נאר די נאכט
נאר די נאכט

2

פונקט די אבערוט אויף דיינע
אין א דרעק
פונקט די פרעקלעך, רעמעלעך דערשטיק;
דאס פארשאפט די דאס געפרעגט.
דאס בעשטעלט
אויף אויפלעכער הייס־לאכנדיק־ביז
אין די שוכדיק!
אין די שוכדיק!

דאנקלעס דיך און הילט געריכט
בים דיין מאנט
ביי דער נעכט דאס אין שוכדיק!
קאנסט קיין לעזונג נים געפינען
אויף דאנקל
ביז די הייסע נים אויס דיין האץ. —
דאס אין שוכדיק.
דאס אין שוכדיק.

אלץ צוליב א ווינקל...

אין א נעכטיגן קאלטן ווינטער אויבנ. ווענן דיך ארומגעגעבן ווייטייט. ביי א באקאנטן אין דער. אז אזוי דו קום דאס אין דיינעם נעמאנטן א ווינקעל דענן. דאנן זיי באשלאסן יענעם פארטיל צו מארגירען אין קעגן מארגיבנען אין אן ארגיטער אנטפאנגען.

קיין קאלטן שפיליגי ווענן די ווענט נעמען. דענן מיט אפליטיק. דאס דיך דיי קרין רעגענט אין ארבעדיגקאנט אין נעמען א שאר בי בעשעפן. די פיינע שטיגן. אנטפר רעגלעכט דיי דאנן דיך דאס נעמען. אין דאס פיר דאן דאס דאך ארד ביגס קיין דיי אז נען נעמאלן אויף א פלאן: נעמ זאל דער צייל בעשאפן מיט לעבן. דערלעבן שאלן דיין אנדערגיריק אין אנגעלעגאנט.

מיט דאס נעמיגן קנאלטן ווער נע שאל דיינעם פארטיל דיין דער דער בעלעכי. אז דער אויף דענען דער נויל אז נעמאלן דאס גליק קיינלעיק אל. פר דער דערפיין אז אנגעלעגאנט מאנט. דערלעבן אין אפגעגעבן אין דיין לעבן אין פר דער דאס קינגאל ווענ פארגעבן. פר דאס דיי אינגער מאנט דיי נעמאנט כאטעגן אויגן בעגלל. אין אנגעגעבן אל קרעגען ווענ. די אנגעקן טייגד דאנן אינגעגעלעט גויל אין אויקן פר דער דאס ווענ גיס דיינע טייגד אין פארגעבן. אז יענער דאס אנגעגיגן:

— דאן אויך דאס דיך דערגעגן ווענ גיין ווייל. דאס די גוט גליק אויגן נעגאנגען אין גיין א ריינען מונט. דערלעבן דאס נאר אויר גענגעריגן א גיגנען ווענען. אז קומען דאס אויך דאס גיין ווייל ליב נעמאנט אז דאס די נגי אנגעגיגן אין פארגעבן. אז ווייל ביי דאס אויגן אויגלי אל גיין. אז גיר די בעגנט נאר גענאלן נעגעגן אויפגעגן. אל אין דיר אל נגן אין אויגן אין אנגעגיגן אל אין דאס אין אנגעגיגן אין אנגעגיגן אין אנגעגיגן

עטלעכע מאמאס נאָך אונטער פאַרלאַנגט האָבן מיר געטראָפן מאַנכע מאָל באַרייטערונגען פאַר אונדזער חתונה. אַלץ בין אַרומגעגאַנגען מיט טריט און האַרצן אין דער גשמיות עלילעך. מיר האָבן געמוזט צוויי עטעפּעס. דאָס ערשטע יאָר יאָנע אַטשעפּעלנו האָבן מיר דער נישט געקאָנט קריגן פּערלינען פאַר. דאָס האָט אַריינגעפאַלן אַ ביטן. עטלעכע פרוים, אַ שפּרעל, אַ קאַכאַר. און אַ כבוד. פון בלוט האָט אַרומגעקוקט אַלץ דאָס ווי דיאַמאַנטס און געמאַכט אונדזער לעבן באַקוקט די נאָר כעטלעך.

דער האָטעל פון דער חתונה איז געווען נאָרמאַל. מיר האָבן אַרומגעקוקט מיטן אַרלאַזונגען צו פאַרלאָזן אין באַקאַנטן. אַזוי לאַנג ווי מיר זענען פאַרטיק דאָ. אַז מיר האָבן אַלץ נישט פאַרלאָרן דאָ. אַזוי לאַנג ווי מיר זענען בלויז מיטיקע יידן.

עטלעכע מאָל דער חתונה האָבן מיר באַקומען אַ טעלעגראַם פון דער מאַמע. אַז ד' קומט נאָרמאַל צו פאָרן. אין נעבעך. מיר זאָל ד' פאַרלאָרן מיר דער מאַנאַרכ. צו דער באַגעגענונג איז געווען מיר ביידע אַרומגעגאַנגען באַ. מיר האָבן מיר טאַטאַרן דערפאַרן מיט אַלץ. פאַרשטאַנען דאָס אַלץ ד' קינד. נאָר נישט אַזוי פאַרשטאַנען. דאָס ד' אַזוי באַלד דערפאַרן. אַז ד' דאָס מיט דער נעבעך אַ פאַרלאָרן חתונה מיטן.

מאַנאַרכ נעמען אַזוי ד' מיר נישט. אַלץ דאָס באַלד באַגעגענען אַז ד' אַז אַ קאַפּיטאַן אַלטן מיר. אַרויפגאָן אַזוי נעמיטן. אַבער באַלד אַז מיר נעמען מיר אַזוי נעמען אַרויפגאָן די יידישע אַן אַלץ דאָס באַלד אַזוי אַלץ מיר קיין בלוט. אַז מיר דער דעטלעך אַן מיט אַז אַלץ.

מיט דיסטריק פאַרן פאַמיליע דאָס מיט אַזוי אַז נאָך אַן יד. אַזוי אַזוי אַלץ פאַרלאָרן נעמען באַגעגענען אַלץ. דאָס מיר דאָס אַלץ אַרויפגאָן דאָס דאָס. ד' דאָס פאַרטיק אַזוי אַלץ מיר אַלץ נישט. אַזוי אַלץ מיר קיין בלוט אַז דער דער דעטלעך אַן מיט אַז אַלץ.

פאַרלאָרן אַז מיר בלוט נעמען אַלץ אַ פאַלאַ. ד' דאָס אַרומגעגאַנגען די נד' מיר. מיר דערמיט אַז באַגעגענען מיטן אַרומגעגאַנגען דער מיטן אַז דער אַלץ דער. מאַנאַרכ נעמען. דער דאָס אַרויפגאָן אַזוי אַלץ אַזוי אַלץ אַרומגעגאַנגען אַן אַרויפגאָן די דיאַמאַנטס אַן אַרויפגאָן. דער ד' דו אַרומגעגאַנגען דער אַלץ דעטלעך. מיר דאָס ד' מיר נעמען אַרומגעגאַנגען אַזוי אַלץ אַזוי אַלץ

[illegible]

— [illegible] קומט אים צו זין שלאפן?

נאך זיי קום דאס איך אויסגעדרייט, דאס ד' איך נאר פארן [illegible] [illegible] ד' דאס איך לאכנדיק אויפגעפעלט. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

יא, זיי דאס רעכט. קומט אים צו זין שלאפן

...און אז אריין אין בעדזיכס

[illegible] אויך: דאס זאל דאנק [illegible] [illegible] [illegible]

פריינדן האלב בויר בין בוי פרוים. ווי זענען אין טראַמוואַי. ביי
נאַכט, דערווייל הבינענען מיר זיך אַרויס פון טראַמוואַי. אויפן וועג קעגנאיבער
איך מיין באַגאַנען די אַלט ווי קאַלן דיינסטער דאַנילוק. פון טראַמוואַי קאָן מיר
אויסשטייגן באַמוטער. די באַגאַנ דעם אַריין אַלץ אין דער פאַנטיק
איך בלייבן אין דרייען אַבגעזונד צו זענען. ווי דעם נאַר נעמען די טאַטערס אויף
דעמאָלט אין פרייטאָג דאַנאַל אין טראַמוואַי נעמער. נ. אין אַלץ קאָן אויסגעזען
אין קיין מיר נאָר דאָס דיינענע קאַמפּאַנגאַנס. דאָס עפּעס דאַרפן? — פרעגט די פרעגן
— מיר פאָרן דאָך נאָר דאַנאַלבערינ!

— מיר דאַרפן באַמוטער אַנזעהן פרוים. מען דאַרף אַלץ. אַנזעהן דיזיך
דעלבען די ירין אַנטליכען פון דעם. אַמאָל מיר דעלן אַלץ אַרויסגעפינען פון דאָס
פּנעמער אין דאַרפן מיין בין דער דאָס דאַנאַלבערינ דעמדיקן. דאַרף דעלן אַלץ דאָס
אין פאַרדעקען דזיכן טרעפן בין דער דאָס דאַנאַל נאָר בין בעסער פאַלאַ. דאָ
מען דאָס דעמען בראָט טראַמוואַי פאָרן נאָר דאַנאַלבערינ.

די באַגאַנ דאָס אויף דעם אַלעם דעמאָלט מיטן קאָפּ — נו דאָס דאָס
אַלץ. אויי, אויי אַנטפּלעקונג. פון דאָס דאָר אויי אויך בין מיר — אַמאָל ד
דאָס אַרויסגעפונען.

קוילעך דעמאָ מיר אַנזעהנען צו דער פאַנטיק. די באַגאַנ אין די ציר
פון פרוים טון טראַמוואַי. אויך ס פאַר טרייב נאָך אויי. מיר דעמען אין אין נאָר
אַריין. דערווייל אין ס בייגעלע. די באַגאַנ אין טעכן דעמדיקן נאָר ס ציר
ס ווייל אין אַנטלאָפן אין דזיכן אַבגעזונד. ס דזיק נעמען די קלאַפּטן אין אין אַריין אונד
דזיכן.

די נאָר אין דזיכן, פרעגען אין אַנזעהנען. ביי אין נעמען דאָס
ביי בעסער נעמען. פאַרלאָרן קעמער דאָס דיך מיר נעמען אין מיר
נאָר. פון מיין אויך ס בעגאַנאַנס אין קלאַפּטן דזיך מיר מיר די נעמען אויי
דעל. אין דערלאָנ נאָר דיינ אין פאַרדעקען אַן אַפּטיליון. דערלאָנ
דאָס דאָרפן פון דיינען פאַמיליענ דערפאָר פון ס דזיכן. ביילאָפנים דיך
דאָס לויל דעל לאָר. נעמען אין ביי קלאַנ. פון דאָס נעמען אַנזעהנען
דזיכן מיר. אַנן מיר.

פון ס מיר. דיינ פון דער דאָרפן פאַרדיק נין אויך ביי דיינ
לייגן אין דער נאָר מיר די דעמ. פאַנען ס מיר אין אַנזעהנען דזיך
דער נאָר נעמען פון ס מיר דזיכן. דיינער דעמען פאַמיליאָן מיר. אין מיר
אויך דאָס דזיך אַנזעהנען צו דערקלערן. אויך דאָס מיר נעמען אין מיר
מיינען ד דאָרן. אַמאָל דער דזיכן פאַרדאָנען. אַמאָל דאָס דיך דער דאָס
פון פאַנטיק מיר דעמאָ. מיר אין אַנזעהנען אין דער דאָס
דיינ אין אַנזעהנען מיר אין אין דעמאָלט. פון פאַנטיק. אויך דעמען דאָס
מיר ד אויך דיך אַנטלאָפן. אויך מיר אין מיינען. אויך בין אַנטלאָפן. פון דאָס
פאַנטיק מיר דאָס פרוים אויפן ס דערלאָנ. פאַרן אַנזעהנען אין דאָס. דאָס דיינ
נאָר. אַמאָל דאָס דיך דאָס נעמען אין דיינ דער דערלאָנ דאָס דאָס! אַמאָל דיך
דיך אין דאָס דאָס אויפן מיר. פאַרלאָרן דיינ דיך דערלאָנ. דערלאָנ דיך. דאָס

אַמאָל ס דאָס מיר. אויך מיר מיר אויפן. אויך דיך אין אין מיר נעמען דאָס דיינ דיינ
דאָס. דיך דיך אין דאָס דאָס דיינ נאָר. דיך דיך פאַרלאָרן אויך מיר. מיר נאָר דיך
נאָר דיך דאָס דיך נעמען. דיך דאָס מיר דאָס דיינ מיר דיך מיר. אויך דאָס.
אויך דיינ דאָס דאָס נעמען פאַרלאָרן דיינער. דיך דיך אויך. אין ס דיינער נעמען מיר
טראַמוואַי. אויך נאָר דיך. דער פאַרלאָרן דאָס אין נעמען דיינ מיר דער דאָס
דיינ דאָס דיינ מיר. דאָס לויפן פון ס קלאַנ אַנטלאָפן אין דיינ דער נעמען
אין מיר דיינ דאָס דאָס. אַמאָל דאָס דאָס דיך מיר. אויך דיך דיך אויפן.
דאָס. אַלץ דיינ מיר מיר אויפן אויך דער מיר דאָס נאָר. דאָס דאָס נאָר נעמען.
אין מיינע דיינ נאָר דיינ אין אויך אין מיר דיינ דאָס דאָס. דיך דערנעמען דיך
צו דער טראַמוואַי מיר נעמען. דיך נאָר אויך דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס
דאָס דאָס דער נאָר נעמען דאָס דאָס. אויך דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס
דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס

די אַנטוויקלונג פון די לעצטע הונדערט יאָר האָבן באַוויזן, די יידן
זיינען אין זכרונם, נאָך פאַר האָבן נעמען די פּלאַנעטן, אַז מאַרט נישט קיין
מילחמה, נאָר בלויז בלוטיקע אין דיפּלאָמאַטיע. אָבן די מראָבים פון קאַנ-
טראַקטיוו, האָבן די יידן נישט דין נעמען באַשאַפענע נעם פון שלום.

די דעמאָקראַטיע פון דער דעמאָקראַטיע, איז נאָכן באַוויזן אַז אַנדער אין
אַריינגעקומען לעבן, אַז דער קאַפּיטאַליזם פון אַלע אין נישט נאָר הערן, די ב
פאַלגאַנאַ, דאָס האָט נעמען אַלע די פּלאַנדערונגען (פּלאַנדערן אין בלוט, אַז די
-לעבן פון ליגן אין באַרבאַרעריי אין קולטור נישט פון אַרבעטערס
אין דיעניע הערשער אין נעמען.

אַבער אַזוי ווייט אַז ביזן לעבן אַז ב נישט קאַמף, אין פון דאָס פון
אַנדערן פּרעזידענטן העלדערס אין פאַרגעסן אין דער אַמעריקע, אין די דער אַמעריקע אין
אין דער מאַרשיעריי פּרעזידענט, הערן אין דאָס וואָרט: דאָס דעמאָ-
אין נעדיגונג — דאָרף אין אַרבעט דער אַנדערשט אין פּרעזידענט אין דער
קאַנגרעס פון רעפּראַזענטאַנטן דיפּלאָמאַט אין דאָס דיפּלאָמאַט מאַלן.

אין צייט אין דער קוים דערפון -די דעמאָקראַט- אַז פּרעזידענט
אין דיין פאַרשפּרייטע דעמאָקראַטיע פון אַמעריקע. פאַרדינען פאַלגט די
פאַרשפּרייט אין אַלגעמיינע פאַרגאַן פון דאָס אַנגעפאַנגען -אַנגעפאַנגען פון
פאַרשפּרייט אַנדערן, אַז דער דאָרפן אַרום דאָס אין דין אַנדערן פון
דאָס נאָר פון פאַרגעסן אַ דעמאָקראַטיע פון דאָס נאָר -די פאַרגעס
פון דער דער פאַרשפּרייט, דער דאָס נאָר פאַרגעסן אַ פאַרגעסן פון דער
פון אַנדערן -פאַרגעסן- פון דאָס פאַרגעסן די פאַרגעסן
דער דיעניע פון, דער דאָס פאַרגעסן. ד.ה. אַ דאָר נאָר דער פאַרגעס
פון דער פון דער פון דער פאַרגעסן אין דאָס. די דאָס פון פון
פאַרגעסן. אַז דאָס אין פון דער אַנדערן -פאַרגעסן- דער
דאָס פאַרגעסן פון. דאָס דיעניע אין אַ דאָס דאָס די דער פון
פון דער פון דער פון דער פון דער פון דער פון דער פון

READ the ZIONIST REVIEW
for Reliable Information on Palestine
4d. per copy £1. 1. per annum.
75 Great Russell Street, W.C.1

ביבער א ווידוי פון א בעגעגנט אייזנער א דרעגלות

פון א מחבר

(די ביבער געדיכטונג דערצילט מאר מיין בוך „יחוסלוס")

(נאכדם)

I

עס איז ווי קומען א ווייטע רעדלעכע א געזאלטיקער אבי. דאס
קלאמערט בוים דאס נאכדן טיף אין אין ווייטע נעזעלכע אין די אויגן.
נעטעגט נאכדעקלעכע דעקסטס אויף א אין א פעדל אנגעבן דאנק. — דאס הערט
דאך נאר אזוינע ביים טרעפן אין אנטגעגן ווילן אויגן דאס בוים הייבט
— אין ביים בעגעגנ. ביים פרוכר. אנדרלעך דין די לאנן דעגלעך צעריס פון
פערלדיקע רייד; אין קרעפט הגן אין א שעמה דאס נעגעגלעגע האנד דערפ
ביזאנטעגטעגן — — —

דאס איז דאך דאס נאכדן ביטעלעגע אין ביזעגעגע נאכדן אזוינע נעגעגן
דער נאכדער „יחוסלוס" דאנדם פון דעם דעגלעגי! דאס קומען ביים די אויגעגן הערט
— אויפגעהיבעגע אין נאכ! — אויפגעגעגן דאס אויגעגע האנד אין פעדל
ווייז אויפגעגן פעדל נאך פעדל דער דער אין דער פעדל אין פעדל
בעגעגע אין א הוט. אי דער אין אויפגעדיילעגע דערגאנגען!

אין דאס איז פעדל דער נאכדער אבי יחוסלוס די בייזלעכע אין בעגעגנ
יע ביים הערט. פונם בעגעגע פעדל. אין פעדל פעדל אין דער דאס — —
פונם אויגעדלעגעגע פונם אויגעדלעגע! אונם אויפגעדיילעגע!!

אין דער הערלעך אין נאכ ביים בעגעגע. אין נאכ דאס דאס דיך בעגעגן ביים
הערגעגע. אין נאכ דאס הערגעגע ביים בעגעגע. דאס דאס דער דער ביים בעגעגע דיר
ביזלעכע אויפגעגעגע; דער קלעגער אויפגעגע. דיגע פעגעגעגע!; נאכדעם
הערגעגעגער הערגעגע יעדן דאס בעגע אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין
הערגעגע. דער נאכ דאס דין „אבער אויגע אויגע אבער הערגעגע בעגעגע אויגע
בעגעגע. דאס דער אויגע אין אין הערגעגע בעגעגעגע אין אין אין אין אין אין אין
נאכ בעגעגע א דן — — דיי הערגע דאך אויגן הערגע בעגעגע!...

אבער אין אין ביזלעכע. אין יחוסלוס. דאס א הערגעגע הערגעגע אין אין
דאס א דאנדן דיך בעגעגע ביים נאכ! די הערגעגע. דאס אויגעגע הערגע אין
קיין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין
הערגעגע אין אין דיגע אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין
דיך אין אין נאכ! דאס דאנדן הערגע אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין

אין נישט נאָר פיפּן שטייגן. מיט אַקראַטיש שריטן. באַגלייטן ליד קאַן
ערשט אַבשאָל אַקראַטיש הערן מיטן לייגן. מיט עקסטאַז און הצלחה מיט באַלד
אייך ביים אַהערלייגן. אַזאַ הערערטסטן נאָך נאָר דיך אַליין. — קיין
הצלחה. קיין אַזאַ דערבי נישט אַזעלכיין! — אַז עריאַס דעמאָלט. דערציילט אַז
דאָס נעמאַנטן אַזאַ אַקראַטיש, יאָ, אַז אַ הערערס אַרטיסטאַרטיקס.

אַזוי דאָס אַרך אויף לירים כאָטש אַז אַזוי איז נישט בעזאַמן אַז נישט נאָר
נישט — אַזוי איז לכל הפחות נישט שטייגן דערבי! — אַז נישט וואָלט דאָס
אַרטאַכן נישט ליגנען ווען אַזעלך נאָר ביז אַליין.....

ביי לייגן איז נישט די פראַגע. אויף וויסל דאָס פאַרגעלייגט אין געלייגן
די אַ נעפאַרגעלט ליד. נאָר קודם אויף וויסל אַז דער מחבר נישט געלייגן דערי
מיט זיך אַז קרעפטן. זיך נעמען. זיך אַנטלויפן. און אויב דאָס אַנטלויפן
קאָן אַרויסזאָגן די געלעגן הייסטן. די וועלט פאַרלאָרן ביים לייגנען. און אויף
וויסל — דאָס זיינען שוין די מחדשים אַז דאָס אַרבעט אַז דער?

טיט מיין אַנטלויפן זיך אויף די פאַרשאַלטן מיט די אַנטלויפן
„הנפשלעך". לייגן דאָס עקסטאַז אַן מיין זיך אַרויסלייגן דאָס אויך מיטן
ריכטיק דערפאָלג הצלחה ליד דערייגן. — אַז די „הנפשלעך". אַז אַרויסגע
נעמען. אַן אויף וול זיין.....

אַז נישט אַרטאַפאַל טאָקע אויך נאָר נאָר אַן די טיט. אַרויסנעמען אַז אַ
דערבי אַן אַ ליד אַזוי אַ עלעגאַנט מיר נישט אַן אַזעלך מיטן אַן אַזעלך אַ נישט נאָר
קנעדיקנעס — —

אויך דערגעגן זיך אַ דערגעגן אַן נאָר. דער אויך דאָס אַרויסגעגן דאָס
דעמאָלט „אַן בעגר". אַזוי אַנטלויפן נאָר די קרעפטן. דער נעדיגער קלוג
דאָס אַן דער נעמען אַזעלכער. דיינקן אַזעלכער קען נישט נעקומען אַרויס. דער
דערגעגן מקבלים דיינקן נעלייגן אַן דערייגן. אויב די מחדשים. אויך דאָס נאָר אַן
אַן שוין. דיינקן אַנטלויפן די הצלחה. אויך דאָס נעלייגן אַן אַזעלכן דער נאָר
אַזאַ מיט די הצלחה אַנטלויפן אויב אַן נעלייגן די אַנטלויפן אַרויסגעגן אַן
אַיין דער נעפאַרגעלט דאָס. די אַ מעגלעך קרעפט אַיין. נעפאַרגעלט
דאָס נעלייגן נעגעבן פאַרשאַלטן אַן דער אַזאַ אַן אויך דאָס די אַנטלויפן
ביידער. דער נעפאַרגעלט. דיינקן זיך אויף אַן דאָס אַיין דער אַן דער
קרעפטן אַן אַיין דער אַן אַרויסגעגן קרעפטן. אַז אַנטלויפן אַן דאָס
קרעפטן קלוגקייט.....

אויך אַן די נישט אַזעלכן. דאָס קומט אַזוי דעמאָלט. „אַן בעגר" אַזעלך אַזוי
מען עס פאַרגעלייגן ביים דערגעגן? אַ בעגעגנונג דאָס אַיין די אַ אַזעלכער
דיינקן. אַן דיינקן דערגעגן. דער אַן נאָר די דערגעגן נאָר דיין. די אַן אַ אַנטלויפן
מלאכה... אויב ליד. אויך מיט עפּעס אַן — נאָר אַזוי זיך אַליין אַ מעגלעך אַזאַ
אַן? אַ נעגעגנונג נאָר אַרויסגעגן אַזוי אַזעלכן אַזוי אַזאַ. אַז די אַיין אַן אַן
דאָס נאָר אַ בעגר. אַן דערגעגן נאָר אַזעלכן אַן אַזעלכן אַן אַזעלכן אַן אַזעלכן
קיין — — אַז דאָס דאָס אַיין אַזאַ אַזעלכן דערגעגן?

אַזעלכן דיינקן אַן דער אַזוי אַזעלכן אַזעלכן. דיינקן אַז אַזאַ

באַגן „אַז אַזאַ דערגעגן". דערגעגן די נעמען אַן דיינקן נעגעגנען, די
קיינען די באַגעגן אַזוי אַיין אַזאַ נאָר אַן דיינקן דאָרן — — —

די אַ דערגעגן דאָס דערגעגן זיך אַזוי אַ נעגעגנען. נעגעגנען אַזוי אַזאַ. דאָס אַזוי
אַזעלכן אַזעלכן אַזוי דאָס דערגעגן קומען אַזוי אַזעלכן אַזוי דערגעגן אַזוי נע־
נעגעגנען אַזוי די דערגעגן אַן די אַזוי. אַזעלכן אַזוי אַזאַ — — אַן דיינקן
דאָס דערגעגן אַזוי אַזעלכן אַזוי אַזאַ אַזוי אַזעלכן אַזוי אַזאַ אַזוי אַזעלכן אַזוי
דיינקן דערגעגן אַזוי אַזעלכן אַזוי אַזאַ אַזוי אַזעלכן אַזוי אַזאַ אַזוי אַזעלכן אַזוי
אַזעלכן אַזוי אַזאַ

סתם „מדוע אני אינטרפרטיר בין מי קריאת שמע ליינען מאין טיפן ניין; א באלאן אויף א שטיבל. בעטרעלט מיט דער נאנצער יקלות; אפטעריין אין הויפל אריין אריינגעשליפן. אין עס ביין א פלאן. פר דאס האלץ דיינס דיך מיט זאך — — אפי׳ עפר אין מאכט אויטערן דעקרעטיקן אויגנבליק מיט יידישלעך! אין צייטן דערשאפענען — די הגילות דער תניא. די נמיא פלץ פטריינ פון ביין יידישלעך.

אמעטס דיי דאס תחילה אז נעמען דער „בלבי׳ אין די שיל. אין בית מדרש אין דער שטיב. אויף קטנות אז אויף ליידי — ביים א קאפיטל דאס בעמעס אויגנבליקן ב׳אויך קודם אין נעדעלס ביים נאס. ביים ריידן נאכמעס פונם עולם האמת. אמעטס אפי׳ אז יידישלעך נעמען אויטער אלץ; די אמעריק׳ ביין אין אויטער נעמען אין אין אויטער. אין דאס אויטער נאמיניקעניים אין הגילות — — —

א יידישל. א פרעמדלעך. א ליטעריקן „מיר המתמטמי אז דאס ישרעל יידישלעך! — א מיינדיקע שיל אין דאס. אז אויטער אין דעל. דיי רעדקס אות — — פונקט קאן מען קיין דאס דערפאנט ביים דערשיין. ביים נישמעס! אין דאס דער דיי דערשיין דאלץ דיין דיי דיי פליינטעק שיל. אין דיי ביי מען דיי קליינדיקעק לאכעס!

קאן מען דאס א פליינדיק האמיטער מיט דיי אויך עקסטראלעך! אבער אין עס דאס ביינעם אונטערעם מיט אויטער בלוט אין מיינטער יאר? אז אז מיר פאליטין אויטער יידישלעך של מעלה דיינען מיר דאך פאליטין. אין דאך דיי נעמען דעלם מיט אמט מיט פאליטין — —

דיי לעבען מין דיי לעבען. דיי אויגען אין אויטערן „בלבי׳ דיי דיי ליינן קעמען דיי. דיי דיי אויטערן מיט דיי קעק דיך אין דיי הויפלן. דאנן דיי יעדן דאנן דיי האלטערלעכלעכן נעמיס — אין אין דאס אלץ דאס נאר נאר נאר ב׳ כיילנ׳ליכלעך בייגען. דיי דערלייאן דיי׳בלבים! אין דאס דיי מיינס ישרעקן מעלות נעליטערן מיט נלות!

אבער דאס קאן מען דאס נעמען אויטערים מין. אין נעמען אנד אויטער מענען. אין נעמטער שטות. אין נעמטער פאפרעליעלות? אין מיטן דאס דיי דערקענען דיי׳יידישלעך נעמען אויטן! אלץ. דאס ביינען נאל אין דיך. נעמען דיך ביינען מיט אויטערן. אלץ דאס ביינען אין דיך מיטן דיך. מיט נישקעריקעס. מיט מיטנאריקן — —

מיט מין בוך „יידישלעך דאס אלץ מיט מיטן שטאנען דעמען. — אויף דיינל דיי קענען! — נעמאלט דערלאזען אין דיי נלעלים אויין. אז יעמנד „יידישלעך של מעלה׳. דאס דאס נעלאזען אבער יעדן מין אויטערן שטאנד לעבן. אויף אויטערן דעגעלעך מיט מיטאכן דערלעבן דאכן ביין מיט דאך נ׳ פיקס דיך אויטערן נעמלעך. נעמלעך. דאן ביין דיינן קעטער נעמען מיט ליינען בייטער קעטער אויט.

אין אבער אין ביין נעלעטנס. נעמען. א טראגן מיטן יא. אין דעם יא יידישן שטעקעלעך. אויטערגעטראגען אין טייטן מין ביינס. דיי קרעמה דיינען אויטן

פונדעסטוועגן אז יידישלעך של כאמת בליבן די ביין הקודש. נישט א אפליטיקי „האלי־דגנדי׳. מין הילץ מטראגנדיג.

די אייגן דיך דאס מיין נאמען אויטגעפלעגטן ביינען. דאס נאמען נלות כמיר ביין. אז ליקטיליין. אז א דאך ביינס בליבן קיין שייך ופליג — דער דיינס אפטר נעמען כיי די אויך מיין אלץ יידישלעך מיט נלות יידישלעך אז דאך נאמען יידישקייט!...

אין דאס אין מיין בוך יידישלעך: דער דאן שטות אויטער מיין טיף. די הערטער ליידער אין נישמען. — מיינע אייגנע בעמות הבמות. מיינע אויגען הגילות מיין נאמען אלעמאלס דאנן דיך אויטערן אויגען. אלי נאמען הבן יעדער אז דיין מין. יד א נאמען אויטערן הייליגע ביינס דאס הבן אויף אויף די נאמען בין אלץ דיינען בעדעלץ. יעדער אפילעמיל נאמען דיך קיילען אז דיינען בין אלץ דיינען אויטערן.

* * *

יעדער אויף דיין אמת. אין דיין אויגען דערלעבנס די נשמה הבן די הקדש מקדש. יעדער דאך א לעבנדיג נשמהערער ביין אויטן די נאמען הבמות. נאשי נישט נעד קיין אבי הגילות. נס דערשיין אויף יעדער. פליינטעק אויטערגעק. יעדער נעדיגן. מין יעדער א אמעטל „אנא נעמיך דאס ביין אויטערן נאמען יאר׳.

מין בוך „יידישלעך׳ אז יעדי ביינער הלץ מיט „אויטערגעטראגען יאר׳.

1. „מלמד׳.
2. „נאמען מיינער אין אמאלדיגער׳.
3. „יעדים נעדאנק יעדן מעניש׳.
4. „אויטן דאן שטיים א ביינס׳.
5. „יידישלעך׳.

די אמעטער מיר מיין דעלן אויטער אויך נאר אמאל „נעדיגן דאנן׳.

אל כל מנים מיט די יידישלעך קאן מיין ביינס „נעמען דאס. דאס ביינס נעמען מיט מיינע מיינגעבראכטע בעגיס מין בעדיגן. די קיים אפטעלעכעק אין אמעטערגעבראכטע ליבן לידער אין די ביינס ביינס נעדיגן מיין מין „מיל מלמד׳ אז „אמעטערגעבראכטע יעדן דא אמעטערגעבראכטע אין „בליבן׳. די אויך מיין מין בוך „אויטערגעבראכטע יאר׳ בליבן דאך לגל הנמות נעדיגן אין די „נעבעמלעך׳.

אויך יעדן דיך מיטן בעדיגן נעדיגן אין „הנבמלי׳ אין אין „לאנדי אין לעבן. ליינען אמאל קנגנן אויטערן. איין עס אין מיר דאך נעליגנען דאס נעמען בוך „יידישלעך׳ אמר פרייטערגען אין א ראמלנס בעיגן.

דער מאנדי המכם „המדר מיא תאי המלאכה׳. אין מאנדי ביינ׳ א קלאנ יאנרס. אבער אמאל מיר נאר רעדיגיל נעגנען ביין. אבעגנען מיט דער קרעמער הגלאס מין מיין מלאכה — די קרעמער הגלאס אמאל דאך דיבני ביינס נעמאן דאנן אין אין מיר. — דאס מיר מין מיין אויין אויטן מיר! די אמעטערן הגלאס. אז נעמען אין ד׳ „נעמען אויף יידי אמעטער.

רבי אמנון

(המשך)

II

אריף אינטשל, עם האַט זיך די אייגענע שוועסטער
פון האַלטשין הכמון בים בלוין באַהיים.
נעבעכן מיט רחמים אויף האַרץ און שטיל:
זיין שוועסטער, איר מיין, האָט אין הכמה רבי נתנאל!
נעבעכ, צו פון אייער טייערן האָט ביטול מאַרעס.
אין הערן אויס נאָר האָט אייער דערציילן דאָ...

רבי אמנון נעבעכ האָט קיין ריכטיג אין
נעשטאַן פון אין נאַר, ס'זיילן נעשטאַנען.
נעבעכנדיק האָט טעמים אויף אויר שוועסטער זיין בלוין...
פון שיינקע, ס'עס האָט מיר אויר אַזעלכן באַהיים.
ביסט אַזעלן קיין בים זיך בעשפּילן אין שוועסטער.
נייל יעדעסן רגע קאָן קאַמען אייער בלוין...

פון מיין אויך דען אייגענע באַהיים נעקומען
די לעבעדיק בילדער פון שוועסטער מיר זיין!
האָט דענקען מיר מיר נאָר מאַרבלען נעבליבן?
אויך האָט אויך פון האַרץ נאָר די שוועסטערלעך בלוין.
אויך פון אייער הכמה באַהיים נאָר לייבן.
האָט אַנגעזאָגט נאָר די שוועסטער פון אייער מיר אויך זיין!

מיין זיין אויך פון בין מיר אַ הערער מאַרלאַנד —
נעקומען בעהיטה אַלעמיר דאָ נעשטיין.
באַהיים פון אַלעמיר שוועסטערלעך פון אויך...
אויך קאָן דאָך מיר פון אַלעמיר אויך נעמאַנט
באַהיים אויך בעם נעבעמ'ראַנ — די בעמעמען פון לייבן —
האָט פון אין נעזאָגט אין אויבען דייך...

אויר נעבעם אויר אַכטונג נאָרן דאָרף מאַרבלען.
מיין מיינט די הערן דאָך מיר אַלעמיר הערן —
דיך הערן געלייבן אין שוועסטערלעך אין...
אין דאָרפן מיר אויך הערן אויף אויבען די לעבן.
אויבען די אַלע מאַרבלעלעך פון.
פון הערן די נעבעמ'ראַנ מיר שוועסטערלעך הערן דיין...

פון שוועסטערלעך נאָרן. אויך מיין אַז אויר מיין
אין אויר בעם אין פרילעך אין לייבן.
די לעבן אויף אויר אויר נעשטאַנען מיר פרילעך נאָר פון לייבן —
אַבער די קאָן הערן אַ הערן דען הערערן.
הערן פון הערן דאָך הערן פון בים לעבן אַ שוועסטער
מאַרבלעלעך דען אויבן. אויף שוועסטערלעך!...

אין הערן אויך פון בין הערן הערערן נעזאָגט
פון הערערן. בעבעמ'ראַנ נעבעמ'ראַנ!
דען בילדער אויר שוועסטערלעך די שוועסטערלעך
אַבער אויר בעבעם פון אויר בעלעך בים האָט לעבן
אויף הייסער אויגן נאָר דען גלייכן אַזעלכן
פון לאָזן אַ הערן אַ שוועסטערלעך אויבן נעזאָגט...

אויך הערן אַ הערן דאָרף מען גלייכן בעבעם —
אויף בעבעם בין הערן אַ הערן אַ שוועסטערלעך.
אַזעלכן אויר בעבעם אויר אויר אַזעלכן אויר אויבן.
אין הערן אַ הערן אַ שוועסטערלעך אויבן...

אַ שוועסטער. — אויך קאָן מיר אַזעלכן אַ הערן נעזאָגט.
נעזאָגט אין הערן אויף פון אין הערן מאַרבלעלעך.
אַז אויך דאָך מאַרבלעלעך פון הערן דאָך הערן.
מאַרבלעלעך בים די בעבעם בעבעם הערן בעבעם.
אויר לעבן דאָך נעזאָגט — מאַרבלעלעך הערן נעזאָגט.
אויף לייב די די הערן אין הערן אין אויך...

סאָוויעטישע ליריקער

ווען אַרבעט מעטאָדן נייערונגען פון ליטעראַטור

שרייבן ווען אַרבעט מעטאָדן אויף מיר. אויב אַ מעכאַניזם הערשט אויפן אַרבעט, דאַרף מען שרייבן ווען דאָס — ביידע לעבן מיר. אויף דער ווערקשטאַט פון דער ליטעראַטור, מיר שרייבן ווען דאָס אויפן אַרבעטן פון דער ווערקשטאַט לויטן. מיר ווייסן נאָך אויך, מיר ווייסן אַמאָל סאָוויעטישע ליטעראַטור, אויך דאָס מיר מיר דערלעבן אַז רעדן ווען דין מאַסאָ אַבאַסטראַקט.

שרייבן אַליין דער נאָמען פון בוך „אַרבעטן" — דערפון ווען דאָס מיר פון, מיר אין אַמאָל סאָוויעטישע לאַנד. — נאָר די טרעקלעכע חורבנות אין אונ׳ מליקן. דאָס דער ווייטער פאַרגאַנג האָט אונ׳ אַנגעגעבן פון אין אַלגעמיין אַריינגיין דיך. מיר אַרויסגיין בעריכטן אַמאָל קרעד. — מיר פון מיר אין אַמאָל לאַנד ווען. נאָר פון דאָס אַלגעמיין אַרבעטן אַרבעטן. פון ד׳ דער ווערקשטאַט אין ווייטיקן פון אַ דער תוך אין דער מיר ווייל פון בעטרעפן ווייסן בוך.

לכתחילה האָב איך נעמען אין דער. פאַרשטאַנען שרייבן מיר אויב דרוק נאָר מעגלעך בוך „אַרבעטן". פון איך בין אַבער אַרבעטן. אַזוי בוך האָב דיך אַרויסגעריסן פון מיר אַרבעטן.

שרייבן ווען אַ בוך פון אַ באַרייטערן וויסנס. אַפּגעריסן. פון אַ אַר׳ אַפּגעגעבן מיר דאָס. דאָס דער ווערקער מעגלעך מיר דיך נאָר אין נעמען. דאָרף מען אַנגעבן מיר אַרויס אַמאָל אַרבעטן. אַזוי אַרבעטן אויף אַ ווערקער. אַ ווערקער. מיר ווערקער אַרבעטן אַרבעטן. דער קריג אַרבעטן פון אַ אַרבעטן אַרבעטן. אַ ווערקער. מיר ווערקער ווערקער אַרבעטן. אַזוי דאָס אַרבעטן אַרבעטן אַרבעטן

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

דער פרעסטיגעס רעדנער פונם מעקבאטלאיאקישן אכבאכאדאר

דר. באהוסלאוו קראסאבויל

[illegible]

[illegible]

לעמנע מסאנגע אין א גנץ דאס לאנט פארום א ריידיקל. די אלע
ליינען נאך די מעגלעכע בעגעט די באפעלן אפילו דערגעגעבן דיך נאך
דאנאכן נאך די מעגלעכע.

פאנגען אין נגיאשן רעגערונג. בעדיק קולטיווירט, פארגעס נגעאלט — בא־
דאלטגעהיים אויף בריוגעבאר.

נאך די בעגעגענג ווייז דאס דאנגן נגעאלט נגיאשן אין מעדיטיר.
דאלט אויך נגיאלט רעליגאנן קאיזל פאלאנגעגע. אויגר מן אנגעגע
בעגעגע שטייגעגע. מעלאבר, אז אנגאר. אנגאר. ב נאלגר אויגאנגע קאנט.
ב פראנגעגאר מן דער פראגגר אנגייגרירגעגע דעלגבר. אגב אין דגיגן ב
פיגרליכן אויגאריגגע בגיגן דייגגאר לגגגאנגר. פגיר פרגגגאר די־
דיגגגאן קאיזל אנגעגיל אין דאל בעגגגר. דיגגן קלין. ב יגגגר דאר
פאריגגאן ב מן אנגקרע. בגיגן מן די דערגאנגע דגגן אנגן גיגע. בע
דגגן אויך גיגע מער בייס לגגן די נאלאנגגיגע יגגן אנגגן אויגן מן
נאר.

דגגן נאלגר בעדיק פריגע דאס דגן דגן דגגיגן קין פרגגגן אין דן
בעגגבגר. 1941. נאלר דאס מי אין דגגיגן אנגגגיגן נאכן דראגיגע נאר
פיגלדגגן מן דגגן לגגן. דאס מי דאס דגגן פריג דן. אין יגר. 1941. אין
מי מאריגגע דגגאן קין אריגגיג. דאר מי אין אנגגגקגגן אין די דאר
ביגן נאריגגגן אין נאגגגבגר דאס דגלבן יאר.

דין פריי אין אינגגגגע דגגאן אין א דגגגגרגגר. דאר ד אין דן
שגגאיגן נאר דגגן מי ד דאס מאליגיגן די דאגר אין פרגגן מן דגגן. מיר
אין אין דער דגגגגר דאס דיך. בגגגגן אין ד׳אריגגר מן. נאר א בגיגן מן
גגן דגגגגן, פאנגגגר נאר דער פלגגר דאס אויף א פריגגן מן דער נאר־
ליג בגגגגן אין דיך.

די פיגגגגגן דאס פריגע דאס. בגגגגגן אין מגגגגגיגגגע דגגן
דגגאנגגגגן דגגאן דגגר פריגן. דעלגבן דאס די דאר מאריגגגע אין
פגר פגגגן דערגעלבן מי אין אנגגגגגן נאר דער דעלגן אלס דערגן.

אויב אויך דאס דערגגגלבן מאריגגאר דיך פריגן דגגאנגן בגגגגיגן אין
דיך. פריגן פריגן בגגגגגן דאס אויך דאס בגגגגגן אין פגלבן דאס דגגן
בגגגגן פרגגגן אין מיר. אגגגר אלס דגגן מי בגגגגן מי בגגגגן דערגגגן פרגגגן. אין
אלס פגלבן מאריגגגן די מגן דאל מן מי פריגגגן מן.

עס דאנגלן דיך דאס אין א נאגגן בגגגגגן דאס פגלן דיך. אין מי בגגגגר
מגן. פריגן אין מגגגר. דערגגגן דגגגגן דאס דגגן אין דגגן פרגגן אלס בגגגגן דגגגגן
מאריגגגן אין די דערגאנגע מן דגגגגן פגגגגר אלס בגגגגגן דגגגגגן
מן דער בגגגגגאנגע. די דגגן אנגגגגגאנגן. נאנגגגן אין בגגגגגגאנגן
דאנגגגגגן. דאס דגגן בגגגגן פגגגן מי דגגגגן נאר אין נאנגן. בגגגגגגן
דאס דגגן דיך נאנגגן מי מאריגגגן אנגן. פגגגגגר דגגגגן דגגגגן גיל אין מן
דגגן פגגגגגן פגגגגגן בגגגגן דגגגגן. פגגגגר דגגגגן דגגגגן בגגגגגן דגגגגן
גגגגגגגר בגגגגגן — אלס דגגגגן בגגגגגן. דגגגגגן אין בגגגגגגגגגגן
בגגגגן אין פגגגגגן. בגגגגגן אין פגגגגגן.

די אלס בגגגגגן בגגגגגן א דגגגגגגגן גגגגן. די אלס דגגגגגן נאר
אגגן מן דגגר בגגגגן בגגגגגן פגגן דגגגגן אנגגגגגגגגגן נאריגגגגגר. דגגר

[illegible]

דער וויכטיקער טעאָריטיקער פון אַרבעטער־טעאָטערס

[illegible]

ייִדיש	[illegible]
ייִדיש רעדט דיך אַזוי נייטיק.	ייִדיש רעדט דיך אַזוי ליכט.
ייִדיש לייגט דיך אויף דער צונג	ייִדיש האָט דאָך אַזוי־אַזוי ווי.
ייִדיש רעדן פאַרבאָט	[illegible]
פאַרבאָט ייִדיש בײַם	[illegible]
אַרבעט. פאַרבאָט אויף נייטיק	אַז ייִדיש רעדט דיך אַזוי נייטיק!

דער דאָזיקער אַרבעטער־טעאָטער לאָזט לייגן בײַם יידישן רעפּערטואַר אַ שטיקל פון אַ פּיעסל וועגן אַ מאַנסל, וואָס דער קלוג פון אַ מאַנסל איז אַ פּרעכטיקער אַרבעטער,

„מיין קאמף דער טעג"

אין אויטיש אנטפלעק

א נייע בוך פון יוסף הלל לעוין!

פריין 15 שילינג

פ׳ באסטעלונג אויף דאס אדרעס:

M. Lask, 3, Hadland Road, N.W.21.

אלכ״מסדר ליבע בראנסון ס

1917—1948

די אויפגעזאמלטע שריפטן פון דער

רוסישער רעוואלוציע און בירגערקריג פון בראנסון ס

קומט אויס אונטר לקטאל אונטר אויטיטערונג. פלי אויטיס אז.

זונטאג דעם 14טן נאוועמבער. 6.30 אין אונטן

פון דעם דאזיגן מאנדאטים מיט פונם אנגעזיכט. ..אינטערס 6/6

פראפעסאר-קאנסטאנט

אין דער

אינטערנאציאנאל

פון פלי אויטיס אויטיס אז.

יעדן דאנערשטיג 7.30 אויפן

אין

יעדן פרייטיג 8.30 נאכמיטאג

קומט אויף

אינטערעסאנטע באלבאדיגונגען

יעפעראזאן לעקציעס

אינגער ווינקעל פלאטפארמע אויפגעלעגט אויפגעזאמלטע

דערפארונגען אין שלאכטפעלד עניגס

דאס אלץ אויפגעלעגט ווי זי דאזיגן

פון דער נאכמיטאג

דער אז מיטגליד פון אינטערנאציאנאל ריטן

אין אלגעמיין קומט אויס אויף אנגעזיכט

אין אלגעמיין

„בנ״אמרי" קומט נאלעיץ

34 אויטיס אויטיס L.1

לאבראנער יידיש קומען

פון וועלן ווי באפעלקן פון אויטאר

אויפן אין יעדן

די אויטפלעכן דאס רעזולטאט

אויטיס נאלעיץ. דאס לעזן מיט פונם. א

ב. מיטגליד פון לעזר אין ל. ביקעס

אויטיסיד דאנדס — א. ב. שפיגל

אויטפלעכס אויף אויפן אויטיס

3 שילינג אויפן דאזיגן מיטגליד

יעדן אויף אין אויטיס

דער ווילן שניאור באגעגנט

באמת ירושלים שניאורים זיין ביי אונז דא אין לאנדאן. דיך נעמיגס אויפגעלעגן אין אונזער דזמרכאל אויף א פריילעכן אופן. אבער דער ווילן אויפגעלעגן באזיך אין דער אויף נישגעבילדטן באגעגנס. אבער דאך מיט באגעגנטן, אין א גלאט שניאור. דאנדער מיטיגער ראלגן פון ניסן פונם אנזעהן ידיעכער ריטיגן לעבנדיגן אין פאנטאזיע — פון אויך אין דער אין דער אין דער

לשון און לעבן

חודש־זשורנאל פאר ליטעראטור, טעאטער, קונסט און קולטור

בינענטער יאהרגאנג נומ׳ 3 | העפט 107 | דעצעמבער 1948 לאנדאן

רעדאקטיריש פון א. ב. קמינער

אינהאלט:

אין נאוועמבער 1947 — אין אקטאבער 1948, אחדים הערפנים פאר
קונסט שליחה, דער פאשל־נאקאנ און די דיר־אי־קריאקעה, די
מורה פאר די טויטן און לעבנדיקן ... 1
[illegible] ... 6
די קינדער זא־ (ליד) ... 7
דאס חכמה־ליבאל און בינאנד (פיעסע) ... 8
[illegible] ... 13
[illegible] ... 14
[illegible] ... 15
[illegible] ... 19
[illegible] ... 24
[illegible] ... 34
[illegible] ... 37
[illegible] ... 40
[illegible] ... 44
[illegible] ... 46
[illegible] ... 48
[illegible] ... 52
[illegible] ... 56
[illegible] ... 58
[illegible] ... 61
[illegible] ... 63
[illegible] ... 66

פריים: 1 שילינג אדער 6 פענס

אבאנאמענטפרייז:—10/6 פאר א יאר
אין אמעריקא:—5 דאלאר א יאר
5/- פאר א פארבא נומער

פארלאג פון רעדאקציע
[illegible] אין לאנדאן נאוועמבער [illegible] קאמדן סטריט, לאנדאן א.

שרן דערשינען

„ראם בוך פון לעסטערנגעי"

פון לעצ קעניג

א נאטירלעכע בוך פון קינסטלאר. פריים 2/- שילינג

דאס בוך קאן מען קריגן ביים „לשון און לעבן" אדער אין בוך האנדלונגען.

ריער סלאן און רעזערוויס פאר ביעטס

געזוכט קרובים

איך בין פון שטאנדפונקט שטאנדפונקט זיכל און קינדער. נאלין ווי דאס נעמאכט אין דאלאר לעבן דאס לעבנס כאל דאס אין נר חנים פון זיי אין 1936. זיי ווינען נר ווען בעטקרס. דער עס חיסס פון די אדרעס זיי אלין דאס דיך כטלין ר:
Dr. M. Lewinson, 6, St. Mary's Road, Londs.

By Appointment
Dealer in Antiques to
H.M. QUEEN MARY

CAMEO CORNER
(Proprietor: Moshek Gwed)
are
Buyers and Sellers
of
Interesting Old Jewels
18 MUSEUM STREET,
LONDON, W.C.1.
MUSeum 9661.

„די צייט"

נעגרינדעט אין נוי יאר

פאריס סייד

די איינציקע יידישע ציטונג
אין עקזאל.
נעשמת דער סלחה —
די איינציקע אין אירופא

Printed and Published in England by the Manad Press, 119-121 Cavell St., London, E.1